

bus in eum modum prodeunt, quo ex thoracis & lumborum uertebis nervi egrediuntur, quum interim ab hominis osse coeque, ne unus quidem exiliat nervus. Adeo sane ut minime mirandum sit, si ego à Galeni sententia in libro de Ossibus, & in horum nervorum paribus recensendis procul declinem, quum is suis sectionibus fidens simiarum potius quam hominum nervos prosequatur: secus ferè atque in libris de Usu partium, quos ex aliorum sententia multis locis illum cōscripsisse nulli non constat, qui sedulo ipsius loca, ac demum simiae sectionem hominis sectioni confert. Quinque igitur sacri ossis inferiora paria nervos in posteriora excident, ex quorum classe in dextro latere est musculus dorsum mouentium^h undecimus, ac dein^h decimus tertius, præter membraneum initium^h musculi brachium ad dorsum humiliora agentis, & quartum humani thoracis motorum. Item quatuor primi femur mouentium, ac cutis denique clunibus obducta, quæ ipsa quoque propaginibus aliquot ab illis nervis donatur. Anteriores uerò nervi uariè magis digeruntur, siquidem tres superiores, primi paris modo in crus (uti subsequenti narrabo Capite) properant. Duo autem humiliores nervi, qui sexti septimiq; parium propagines sunt, in ani musculos digeruntur. ad hæc, in uteri ceruicem frequentis sobole, uti etiam in uirorum uescæ ceruicem penem ue, pertinent. Nam uescæ ac uteri item fundus plerumque^m nervulos ab illis mutuatur ramis, qui à sexto pari nervorum cerebri costarum radicibus sub tunica costas succingente exporriguntur. Terminus uerò dorsalis medullæ ex sexto sacri ossis osse procidens, nervi ritu mihi haudquaquē digeri uisus est, etiam si à quibusdam hunc nervum coniuge carentem uocari nō ignorem. In homine tamen, cuius sacrum os quinq; tantū efformari uidebatur ossibus, medullæ dorsalis terminus ab osse procidens unum utriusq; diffundebat furculum, hac ratione sexti paris sacri ossis uices supplens.

NERVORVM FEMVR, TIBIAM ET
pedem adeuntium distributionis ratio. Caput XVII.

Quatuor nervi
uos cruris per-
tere.

Primi nervi
series.

Secundi nervi
series.

R V R I iuxta femoris initium à dorsum medullæ lumborum uertebis & osse sacro complexæ nervorum paribus, quatuor nervi offeruntur, à reticulari quodammodo plexu perinde procidentes, atq; præcipuos brachium petentes nervos pronasci iam antea relatum est: quanquam magis uariis in ceruice, quam hîc ad lumbos sacrumq; os implexus uisitur. His nervis non eadem obtigit crassities, multoq; minus par series & ductus, qui enim primus ac tertius recensentur, graciles sunt. Secundus autem duobus illis crassior subinde reperitur, licet interea tenuis quoque sit, quartus uerò illorum trium unâ complexorum crassitiem uincit. Primus à suprema parte implexus nervorum in crus per tinentium originem ducit, ubi scilicet tertij lumborum paris (quod ordine uigessimū secundum est) anterior ramus uigesimo tertio pari commiscetur. Nervus hic lumborum incumbens car nibus, ac peritonæo substratus, in femur procidet secundum exterius latius tendinis^h sexti femur mouentium musculi, qui unâ cum septimo femoris motuum autore musculo hæc supra coxendicis os ad^h minorē femoris processum contendit. Simulatq; uerò nervus ille femur contingit, ramum depromit cuti paulo minus quam ad genu usque exporrecitū, quæ anteriori femoris sedi uersus externū ipsius latius obducitur. Porro^h maior præsentis nervi portio in alto latitans, aliquot propagines deriuat^h primo tibiā mouenti musculo, qui ab antica sede appendicis ilium ossis principiū ducit, dein & septimo tibiā mouenti musculo, qui à maioris femoris processus radice enascitur, mox quoq; in^h manū tibiæ motuū autorem, atq; cum illis duobus musculis primi huius nervi grādiōr portio decliuis ducta, elatius quam genu cōsistat articulus terminatur. Secundus nervus suum principiū inferius quam primus adipiscitur, è regione uidelicet uigessimī secundi paris nervorum dorsalis medullæ, seu è regione articulationis tertiarū lumborum uertebrae cum quarta. Hic nervus peritonæi etiā posteriori regioni subtenfus, simul cum^m uena & arteria per inguina femur petētibz in crus porrigitur, ac mox ab interno ipsius latere^h ramum deriuat^h uenæ ad pedes usq; pollicem^o attensum, quam ab inguine per internā femoris sedem, ac per genu articulū internāq; tibiæ regionem sub cute ad summū usq; pedem protendi commemorauimus. Atq; ut illa uena uarias soboles in progressu ad cutem illi cōterminā diffundit, ita sanè & hîc secundi cruris petentis nervi ramus anteriori uenæ illius sedi toto ductu cōtiguus, soboles passim in cutem spargit: inter quas^h illa est præcipua, quam anteriori genu regioni offert, in eius sedis cutem frequenti ramorum serie disseminatam. Neque sanè oscitanter obaudiendum est, præsentem ramum anteriori uenæ partī exporrigi, ut in eius uenæ sectione, quam mox sub genu aut iuxta anteriorem malleolum molimur, scalpellum retrorsum atq; in postero

ra impingamus, ne is casu antrorsum actus nervum præsecet. Cæterum^h grādiōr secundi nervi portio simul cum uena ac arteria reconditur, & in musculos anteriorem femoris sedem occupantes quoq; digeritur, præcipue autem in^h quintum femur mouentium, & in^h octauū tibiā mouentium, cum quo etiam secundum internum latius^h noni tibiā mouentium musculi deorsum fertur supra genu articulū, non minus quam primus nervus cessans, & in progressu membranis uas colligantibus exiguas porrigenz soboles. Tertius nervus secundo succedit, illic enatus, ubi quarta lumborum uertebra quinte articulatur, hîc peritonæo quoq; succumbens, & musculo femur mouentium septimo uectus, ad pubis ossis^h foramen contendit, hæc in femur prorepens. Verum priusquam foramen id superat, nono & decimo femur mouentibus musculis ramulos porrigit: mox uerò & illis musculis, qui à pubis osse pronati penis peculiare sententur. At ubi paulo demissius prorepit, duorum nervorum, quos iam descripsimus, ritu, ramum emittit cuti oblatum, quæ internam femoris sedem iuxta inguinā occupat. Dein eius nervi^h reliquum ramum offert^h secundo tibiā mouenti musculo, ac dein^h quinti femur mouentis musculi portioni à pubis osse pronatæ ramum deriuat, supraq; medium longitudinis femoris terminatur. Quartus cruris nervus tertio quidem ortu subsequitur, at sextuplo etiam crassior est, atq; ex uigessimī quinti ac trium succedentium parium anterioribus ramis potissimum constituitur: non solum omnium nervorum crassissimus, uerum etiam quum hîc à dorsalis medullæ termino principium obtineat, durissimus, pariterq; ualidissimus. Hic nervus peritonæo quoq; subditus inter sacri ossis latius & ilium os, quæ hæc ossa inuicem dehiscunt, tanquā per^h sinum ipsi peculiariter paratum ducitur, & mox^h ramum ex posteriori ipsius sede deriuat, qualiquousq; sub^h primo femoris motuum latitans, tandem ad cutem procidit, soboles diffributurus cuti inferiori clunium sedi obtinens, & illi pariter cuti que posteriorem femoris sedem ultra medium longitudinis femoris integit. Cutis enim supra genu in posteriori femoris sede reposita, ab^h alia quarti nervi propagine ramulos obtinere mox docebitur. Postquā uerò quartus nervus hunc ad cutem deprompfit ramum, alias utrunq; grandes distribuit soboles in musculorum^h capita digerendas, quæ à coxendicis ossis appendice principium ducunt, quorum tria tibiæ motibus simulantur, ac tertium, quartum & quintum tibiā mouentes constituunt musculos. Quartum uerò caput femoris motibus peculiare censetur, quintumq; femur mouentem efformat musculum. Quartus nervus hîc inter musculos posteriorem femoris sedem sibi uendicantes reconditus, deorsum fertur, ac paulo sub medio longitudinis femoris^h ramum educit in quarti tibiā mouentis musculi^h partem à femoris osse, ac si peculiaris esset musculus, enatam. Ab hoc ramo propagines in cutem excurrunt humiliori sedi posterioris femoris regionis iuxta genu obductam. Simulatque quartus nervus inferiorum femoris capitum radicem spectat, utrinque unam edit propaginem, in^h capita musculorum disseminandam, qui ab inferioribus femoris capitibus enati, tres primi pedis motores enumerantur. Quando autem quartus nervus in^h sinu consistit, quem duo inferiora femoris capita mutuò dirempta efficiunt, in^h duos crassities inæquales truncos partitur, à quibus uniuersæ propemodum tibiæ & pedis item nervi offeruntur. Nullus enim in tibiā nervus procidit à quarto nō diductus, præter^h ramū secundi cruris petentis nervi interiori femoris & tibiæ & pedis quoq; sedi exporrecitū. Neq; sanè quenquam mirari uelim, quod quartum nervum non secus quam si unicus esset, nō autem (ut Galenus docet) geminus, secundum totam femoris longitudinem sermone deduxerim: quū uniuersus in homine unicā obtineat circumscriptionē, & si quis ipsius qua inuestitur membrana unguibus dirempta hunc uelut in duos nervos dirimere proposuerit (quod leui etiā sit negotio, si manū ab ea^h sede, qua prope femoris inferiora capita bipartitō scinditur, sursum ad mediam usq; femoris longitudinem duxeris) etiam licebit in quamplurimos nervos ipsum hac ratione diuidere: quum is aliud nihil sit, quam plures nervi instar plurium rectorum funiculorum protensi, & membranis circumdati. Ac proinde ea ratione qua quis quartum nervum geminum esse contendet, ego illum decem & octo nervis cōflari astruam, quum aliquando tot ipsius portunculæ seu funiculi mihi illos studiose numerati occurrerint. Quotcunq; uerò quartus nervus constet partibus, in poplite, uti prius dicebam, in duos impares dirimitur truncos. Exterior, qui & gracilior est, ad fibulæ cum tibiæ osse iuxta genu articulum prorepit, inibi musculis offerendus. Priusquā autem penitus inter musculos truncus ille reconditur, propaginem diffundit: externe cuti tibiæ propriam, ac per exteriorē malleolum pedis externum latius adeuntem, atq; in progressu frequentes soboles spargentem. Ipse autem exterior truncus postquā nuper commemoratam^h edidit propaginem, inter septimum & octauum pedem mouentes musculos primum occutatur, etiam sexto pedem mouentium musculo attensus. Atq; inibi rursus mox in progressu^h ramum educit, qui errabūdo ductu in cutem dispensatur, anteriori tibiæ re-

Tertij nervi
series.

Quarti nervi
series.

Qui quartus
nervus uelut
pluribus funi-
culis constare
uideatur.
Lib. de Ad-
m. dissect.